

ตำนานมหาเจ้าทะไค้

ฉบับวัดพิชัย ม.๑ ต.พิชัย อ.เมือง จ.ลำปาง

ว่าที่ ร.ต.จักรพงษ์ อินทร์กรำ

ผู้ปริวรรต

ใบลานหน้าที่ ๑

/ นโม ตสสตุ สรีสวัสดิ์ วันทิตวา สิริสสา อะหัง พุทัง ัมมัง สังข์ญจะ เทยยะ ภาสายะ วัลขามิ เก
สะวะรังอังวะระ ภาวันตุ สุขัตติ ตาจะสุมาณะ สักกะจิง อิทานิ เกสา / ธาตุประฐิติ ตั้งหาสวงค์ รัฐฐะ รัมโม
อะหัง อันว่าข้า วันทิตวาภิไห้แล้ว พุทัง ยังพระพุทเจ้า ตนตรัสรู้ยัง สัจจะอัมมั้ง ๔ คนด้วยดี ัมมัง ยัง
พระนวลโลกุตระ / ัมมเจ้า ๙ ประการ สิบกับทั้งบริยัตติอัมมั้งจะป็นนะประการ ๑ พุทัง ัมมังบ่เท่าแต่ ข้า
ไห้พระพุทเจ้าแลอัมมั้งสิ่งเดียว อะหัง อันว่าข้า วันทิตวาภิไห้แล้วอริยะสังฆะ แลสมุตติ / สังฆะ เจ้าทั้งหลาย
อุตตมั้ง อันอุตมประเสฐยังนัก สิริสสาด้วยหัวแห่งข้าแล อะหังอันว่าข้า กะวะขามิ กัจกกล่าวเกสะวะรังยัง เกสา
ธาตุพระพุทเจ้าอันตนอันประเสฐ / อังวะระวิอังวะระ ๘ เส้น เทยยะภาสายะด้วย ด้วยตำนานภาสาไทย จัก
กล่าวเมื่อนี้แล ภาวันตา อันว่า สู่ท่านทั้งหลาย สุขขัตติตาจะ อันผาณามากถึงยังสูง แลหือเป็นประโยชน์
นะแก่ตนในโลกวันนี้ แลโลกพายหน้า //

ใบลานหน้าที่ ๒

/ สุนาณะจุงฟังแล้วจำเอาไว้ยังนิทานตำนานพระเกสาธาตุเจ้านี้ในกาลบัดนี้ เกสาธาตุ อันว่า เกสาธาตุ
เจ้าสุประฐิติตั้ง อันตั้งไว้ด้วยดี ทั้งสาวัตติรัฐฐะ ในเขตเมืองหงสาวดี / รัมเม อันควรรขึ้นชมยินดี สักกัจจิง ด้วยอัน
ครบเทอะ ดูกราสบุริสะ ทั้งหลายจุงฟังตำนานพระเกสาธาตุ พระพุทเจ้าอันละป็นนา ตั้งไว้ในดอยสิงกุตระ
อันยังประเทศเขต / เมืองหงสาวดีแลหรือขา ปรากฏได้ชื่อว่าทะไค้ เป็นที่ตั้งสารีริกะธาตุ พระพุทเจ้าทั้งหลาย
๔ คน ล่วงแล้ว คือว่า พระพุทเจ้ากุกสันธะ และพุทเจ้าโกนา / คมะมะนะ แลพระพุทเจ้ากัสสปะ และ
พระพุทเจ้าโคตะมะแห่งเรานี้แล ธาตุพระพุทเจ้าที่นี้ประเสฐนัก อาทเพื่อบังเกิดหือแล้วยังสัมปตติ ๓
ประการ แก่คน / แลเทวดาทั้งหลาย เทียงแท้ดีหลีแล ในกาลเมื่อพระพุทเจ้าออกบวชแล้วนั้นกะทำเพียรได้ ๖
วัสสาในเมื่อเดือนวิสาขามะวันพุธยามตระวันเย็นพระพุทเจ้าเข้าไปสู่เกล้าไม้มหาโพธิ //

ใบลานหน้าที่ ๓

/ นิ่งเหนื่อแท่นแก้วอันเกิดด้วยบุญสมปานแห่งตนแลที่นั้นพระยามารชี้ข้างตัวชื่อว่าเมกขะลามิมือถือ
อาวุธต่างๆ กับตั้งหมูริพลเข้ามามากนักเพื่อว่าจักรขเอาแท่นแก้วแห่งพระพุท / เจ้าวันนั้นก็มีแลเมื่อนั้นพระ

พุทธมารำเพิงถึงปารมีธัมมอันตนหากได้ห้อมเหียบมานั้นแผ่นดินอันหน้าได้ ๒ แสน ๔ หมื่นโยชณะคะณะนาก็
ห้วน / ไหวโผมา มากนัก เมื่อนั้น พยามารกับทั้งเสนาริพลหมู่ทั้งมวลบ่อาจจ้งตั้งตนอยู่ได้ก็พ่ายหนีไปเสี้ยแล
เมื่อนั้นพระพุทธเจ้าก็นั่งกับแปนแว เชิงอยู่แทบ / เคล้าไม้มหาโพธิได้ ๗ วัน เป็นสัตตาทะหัวที่ก่อนแล เมื่อนั้น
ความสะลั่งสงสัยก็บังเกิดมีแก่เทวดาอินทาทพรหมทั้งหลายว่าเจ้า สิธัตถุวะได้ตรัสสัพ / พัญญุตัญญานเป็นพระ
เจ้าเพื่อชะแล ว่าอัน พระพุทธเจ้าก็รู้ใจอินทาทพรหมทั้งหลายแล้วพระพุทธเจ้าก็สยงขึ้นอากาศกลางหาว แล้ว
เที่ยวโจอมโชมตน ๑ เป็น ๒ คน ๓ คน ขึ้นไปด้วยลำดับพระพุทธเจ้ามานะ //

โบลานหน้าที ๔

/ รมิตพระพุทธรูปหื้อเป็นหลายตน มากนักเพื่อจักตัดความสะลั่งสงสัยแห่งเทวดาอินทาทพรหม
ทั้งหลายเสีย หั้นแล เมื่อนั้น เทวดาอินทาทพรหมทั้งหลายเป็นอัจจะริยะมากแล้ว จึงหาคำสะลั่งสงสัยได้แล
เทวดา อินทาท พรหม / ทั้งหลายก็อยู่อุปัฏฐากรักษา ไหวบูชาพระพุทธเจ้าเลี้ยง ๗ วันและพระพุทธเจ้ายืนอยู่
หน่อสานแห่งลำไม้มหาโพธิ เจ้าเลี้ยงดูด้วยตาทั้ง ๒ บ่พริบได้ ๗ วันเทวดาอิน / พรหมทั้งหลายจึงมาก่อเป็นเจติ
ยะหลัง ๑ ไร่แต่ที่นั่นเจติยะเจ้านั้นลวดได้ชื่อว่า อะนิมิสสเจติยะแลพระพุทธเจ้าเที่ยวโจอมโชมในหวานแห่ง
มหาโพธิเจ้าแลหวานแห่ง / อะนิมิสสเจติยะก็ได้ ๗ วันในขณะทีนั้นลวดได้ชื่อว่าอนิมิสสเจติยะรัตตะนะจังกะ
มะแลแล้วพระพุทธเจ้าก็ไปสูหนวันตค แห่งมหาโพธิ อยู่ในรัตตะนะชะระ คือว่า เรือนแก้วก็รำเพิงดูปารมีธัมม
แห่งตนก็ได้ ๗ วันในขณะทีนั้นได้ชื่อว่า รัตตะนะชะระวานอันแล ถัดนั้นพระพุทธเจ้าเข้าไปสู่เคล้าไม้ราชยัตตะนะ
คือ ไม้ม่วงแมงวันอยู่เสี้ยง ๗ //

โบลานหน้าที ๕

/ วันแล้วแลแต่พระพุทธเจ้าได้ตรัสสัพปัญญุตัญญาน เป็นพระเจ้ามาได้ ๔๐ เกลา (๔๙) วันคิไปได้
สันเข้าเพื่อแลเมื่อนั้นพระยาอินจิงเอามายังหมากสมอลูก ๑ มาเคนหั้น พระพุทธเจ้าเพื่อหื้อเป็นยาปัจจุบัน / แก่
พระพุทธเจ้า แลก็เอาไม้สีพันแลน้ำเอาน้ำแต่อนมัตตะสะระมาหื้อเป็นน้ำช่วยหน้า พระพุทธเจ้าหั้นแล ในกาล
นั้นยังมีพ่อค้าเกวียน ๒ คนพี่น้อง ผู้พี่ชื่อว่า ตปุสสะ ผู้พี่น้องชื่อว่า / พลิกกะนั้นตามสสา เมงว่า ตปุสสะวา
พ่อค้าแล มีเกวียน ๕ ร้อยเหลี่ยมกับทั้งริวารก็ลูกแต่เมืองพระยาอุลาปะไปสู่เมืองอชฎฐนคร เหตุว่าเขาได้ยิน
ข่าวว่าเมือง / ปวณพลเข้าแพงนัก ว่าอัน เข้าแคง ๑ คำตัวมะ ๑ ก็หาที่ซื้อบได้ว่าอันพ่อค้าเกวียนห้าร้อย
เหลี่ยมทำเพงหื้อเต็มแล้วก็ไปสู่เมืองปวณะ หั้นแล ในเมื่อไฟถึงหนทาง / ดารป่าที ๑ นั้นยังมีเทวดาตน ๑ อยู่รัก
สสา ไม่นิโครตตัน ๑ หากเป็นยาตีพี่น้องแห่งพ่อค้าทั้ง ๒ นั้น แต่ ซาติก่อนนั้นมาหั้น ซาพี่น้องมารอดพี่น้องดังอัน
รุกขเทวดาก็หากเล็งหั้น เพื่อจักหื้อเป็นคุณเป็นบุญ //

ใบลานหน้าที่ ๖

/ มากนักแก่อ้อคำทั้ง ๒ ว่าอันก็จึง ชักเกวียนขาพี่น้องไว้บื้อหื้อเกวียนกิลเกียงหื้อผัดไปได้หันแลขาพี่น้องจึงกว่ามาเป็นเหตุอันใด เกวียนแห่งเราพอยบไปบ่ผัดชกอยู่นี้ขารอยว่าผิอารักษ์ ผิเสื่อ / ป่าที่นี้ก่อนเทอะว่าที่นั้นรุกขเทวดาจึงสำแดงตนหื้อผากฎหันแล้วจึงกล่าวว่กูนี่หากชักเกวียนสุ / ทั้งหลายไว้เพื่อจักใครให้เป็นสุขมานักแลบันนี้พะพุทธเจ้าจิดได้ตรัสสัปปัญญุตัญญาณเป็นพระใหม่ได้สี่สิบ ๙ (๔๙) วันนีแล้วบได้สันเข้าเท้อยยังอยู่ในป่าที่นี้สู่ท่านทั้งหลายจุง / รีบเอาเข้าไปเคียนแกพุทธเจ้าเทอะ ว่าอัน แล้วก็กับหายไปแลขาพี่น้องก็มีความชมชื่นยินดีมากนัก แล้วก็รีบเอาเข้าสู่ก่อนสตุย้อยไปเคนแก่พระพุทเจ้า / วันนั้นก็มิแล เมื่อนั้น บาทแห่งพระพุทเจ้าค้บมีเทือแล ที่นั้น บาท จตุโลกบาลทั้ง ๔ ตนจึงเอาหิน ๔ ลูกอันมีวิณะเป็นดั่งหมกถัวถิมนั้นมาแต่ทีสสะทั้ง ๔ มาเคนพระพุทเจ้าแล พระพุทเจ้าค้ //

ใบลานหน้าที่ ๗

/ รับเอามาแล้วจึงอทิฏฐานหื้อเป็นลูกเดียวค้มีแควม* ๔ อันแล้ว พระพุทเจ้าจึงรับเอาข้าวอันนั้นสันหันแล เมื่อนั้น อ้อคำทั้งหลายแลขาพี่น้องจึงขอศีลสรณคมด้วยคำจจาจา ๒ อันว่าอัน อ้อชชะตคเค ปานูเปตะ พุท / จึง สรณัง คัจฉามิ อัมมัง สรณัง คัจฉามิ มะยัง อันว่า ตูข้าทั้งหลาย คัจฉามิค้ถึงบัดนี้แล พุทจึง ยังพระพุทเจ้า สรณัง อิติวา เป็นที่เพ็ง มะยัง อันว่าผู้ชางทั้งหลาย คัจฉามิ ค้ถึงบัดนี้ อัมมัง / ยังพระสะอัมมสรณัง อิติวา เป็นที่เพ็ง อูชชะตคเค แรกแตวันนีบับต้น ปานูเปตัง ตราบอันมีชีวิตแล อ้อคำทั้ง ๒ พี่น้องลวดชื่อว่เทวดาจิกะแล เหตุว่า เอาพระพุทเจ้า แลอัมม เป็นที่เพ็งก่อนทั้งมวลแล ยามนั้น สังฆะเจ้าค้บมีเทือแลแล้วค้รักสาสี่ล ๕ สิล ๙ เป็นอุปปาสกพระพุทเจ้าใหม่หัวที่แท้แล เมื่อนั้น พระพุทเจ้าจึงมีมหากรุณา จึงยกขึ้นยังมือขวาขึ้นลูบหัวได้ยังพระเกสาธาตุเจ้า ๔ เส้น หื้อแก่ตปุสสะผู้พี่ก่อนแล ลูบแกมที ๑ เล้า ค้ได้พระเกสาธาตุเจ้า ๔ เส้น หื้อแก่บริกกกะ ผู้น้องเล่าหันแล //

ใบลานหน้าที่ ๘

ขาพี่น้องได้ยังพระเกสาธาตุเจ้า ๘ เส้น นั้นแล้ว ลวดมีใจชมชื่นยินดีมากนัก ค้ตั้งไว้เหนือหัวแห่งตนแล ในกาลยามนั้น อันว่าอาจารย์ชะทั้งหลายค้เกิดมีมากนักน้ำแม่มหาสมุทรทั้ง ๔ ค้ขร่า / เซเรียกเอือกตีฟองนองเยื้องขึ้นแผ่นดินหลวงค้ไหวหวั่นไผมา เขาเสนโรราชค้อ่อนนุ่มค้อมไผมา เทวดาอินทาทพรหมทั้งหลายค้กะทำสักการะบูชา/ ไหว่นพครบสาธุการมากนักค้มีแล ในกาลอ้อคำทั้ง ๒ พี่น้องจึงไว้พระพุทเจ้าว่า พระเกสาธาตุเจ้านี้จักหื้อตูข้าทั้งหลายจุงบับนาไว้ในถานะที่ใดชา / ว่าอัน ที่นั้นพระพุทเจ้าจึงค้กรูร่าเพิงดูว่าที่ใดพระพุทเจ้าอันเป็นแล้ว ในกาลเมื่อก่อนยอมไว้ธาตุที่ใดชา ว่าอันแล้วพระพุทเจ้าร่าเพิงดูร่า / ดอยสิงกุตตระ

ทะโค้ง นั้นเป็นที่ตั้งธาตุพระพุทธรเจ้าทั้งหลายอันเป็นแล้วแต่ก่อนแล พระพุทธรเจ้าจึงมีมหากรุณาในพ่อค้าทั้ง ๒
จึงกล่าวว่า ดูกรา ตปุสสะ ปริกกะ ผมงูอันประเสริญนี้จูงนำไปชู่ //

ใบลานหน้าที่ ๙

/ ไว้ที่ถป็นนาที่มั่งคละถณะที่คอยอันชื่อว่า คอยสิงกุตตระในประเทศเขตเมืองพระยาอุปลนครพูน
เทือะ ว่าอันแล้ว ขาพี่น้องไหว้พระพุทธรเจ้าด้วยอันครบแล้วค้แม่หน้าเกวียนผารบเพื่อจักคืนหัน / แล ที่นั้น พระ
อินทจึงมาเนรมิตเกวียนเหล่มหนึ่ง มีปราสาทแก้วหลังหนึ่ง กลศแก้วอัน ๑ ไว้ใส่พระเกสาธาตุเจ้าอันแล้ว เอา
ขึ้นตั้งเหนือเกวียนเหล่มนั้นแล้วนำไฟ / ไว้ในท่ากลางเกวียนทั้งหลาย ๕ ร้อยเหล่มนั้นแล้วพระยาอินทจึงไซ
กลศแก้วแล้วค้เอาพระเกสาธาตุเจ้า ๘ เส้นนั้นใส่แล้วค้ให้บูชาผากนักแล เทวดา / อินทพรหมทั้งหลายอัน
อยู่ในชั้นฟ้าทั้ง ๖ ชั้นค้มาไหว้บูชาสักการะผากนักแลพระยาอินทค้หื้อวิสุมภ์เทวบุตรแปลงหนทางหื้อราบ
เพียงเรียงงามเป็นดั่งหน้ากลองชัยนั้นแล / ตปุสสะ ปริกกะ พี่น้องทั้ง ๒ กับทั้งบริวาร ๕ ร้อยคนแลเทวดา เทว
บุตร พระยาอินท พระยาพรหมทั้งหลาย ค้มานำเอาธาตุผพระพุทธรเจ้าไปด้วยอันเหล่มมโหสพเสียง ๗ วัน ๗
คืน แล ต้นไม้ทั้งหลายบไซ์ถึงเมื่อระดูอัน //

ใบลานหน้าที่ ๑๐

/ เป็นดอกเป็นลูกค้เกิดมีในกาลขณะยามนั้นค้ลวดได้บูชายังพระเกสาธาตุพระพุทธรเจ้ายามนั้นค้มีแล
เมื่อนั้น คนแลเทวดา อินทพรหมทั้งหลายได้ ๗ วันค้มารอดถึงอเชษฐนคร ลวดมารอดทาสะเพลา / ที่นั้น
หันแล ที่นั้นเกวียนอันพระยาอินทเนรมิตนั้นค้หากกับหายไฟหันแลเทายังหลอแต่ปราสาทแก้ว แล กลศแก้วอัน
พระยาอินทเนรมิต หันแล ถัดนั้น พระยาอินทค้มา / เนรมิตสะเพราทั้ง ๗ เหล่มหื้อแก่พ่อค้าทั้งหลายหันแล ยาม
นั้น พ่อค้าทั้งหลายจึงเอาปราสาทแก้วกับทั้งกลศแก้วอันใส่พระเกสาธาตุเจ้าอันขึ้นตั้งเหนือสะเพรา / ที่นั้น หัน
แล ที่นั้น พระยาเนษจันคอร รู้ว่าพ่อค้าทั้งหลายมารอดจึงรำเพิงว่าแต่ก่อนนี้พ่อค้าทั้งหลายเทียวค้ายอมได้
เดือน ๑ ค้จึงมารอดเมืองเราดาย ในกาลบัดนี้ พ่อค้า / ทั้งหลายมาเท้าได้ ๗ วัน เขาพ้อยมาสนั้น รอยว่าเขามี
ของค้อันวิเสสอันไดอัน ๑ แท้แล ที่นั้น พระยาจึงหื้ออามาตย์ไพหาพ่อค้าทั้งหลายมาแล้วถามว่า ดูกรา พ่อค้า
ทั้งหลาย ทั้งหลายเป็นอันพันมารอดบ้าน //

ใบลานหน้าที่ ๑๑

/ เมืองเราเหตุใดอันชาผุ่กันนั้นอันมา รอยว่าผู้ข้าทั้งหลายกลัวไทยอนทรายในหนทางแท้แล รีบมาเพื่อ
อันตาย ว่าอัน ขาพี่น้องจึงว่าคำลายนี้บตีสกอันแล ว่า / อันแล้ว จึงไหว้พระยาว่า ผู้ข้าทั้งหลายค้ได้ของค้อันวิ
เสสมาคือว่าได้นิพพานมาตาย ผู้ข้าทั้งหลายนี้ได้ไหว้พระพุทธรเจ้าตนได้ตรัสสัพพัญญุตญาณเป็นพระใหม่ / แพบ

เกล้าไม้อำราชยตนะแลได้หื้อท่านแก่ข้าพระพุทธเจ้าแลพระพุทธเจ้าจึงมีมหากรุณารับเอาแล้วคือหื้อยังพระเกสา
ธาตุ ๘ เส้น แก่ผู้ข้าทั้งหลาย / ลวดนำมารอดบ้านเมืองมหาราชเจ้านี้แล พระยาไต่ยินคำเยื้องนั้นแล้วก็มีใจ
อภิมรย์ชมชื่นยินดีมากนัก คือหื้อสาธุการแลให้ไว้สักการะบูชามานักแล้วคือหื้อลาภะ / สักการะแก่พ่อค้าทั้งหลาย
แล้วคือจึงกล่าวว่ เราคือใครหน้ใครไหว่ยังพระเกสาธาตุเจ้า ๘ เส้น มากนักแล ว่าอัน พ่อค้าทั้ง ๒ อันเป็นแก่แห่ง
พ่อค้าทั้งหลายคือนำมายังพระเกสาธาตุเจ้ามาหื้อ //

ใบลานหน้าที่ ๑๒

/ แก่พระยาไต่ไหว่ได้หันแล้วพระยาค้มีความชมชื่นยินดีมากนักแล้วว่าจักตัดคอดนกับทั้งพระโจอมหัว
บูชาพระเกสาธาตุเจ้าว่า อันนางเทวีพระยาค้ห้ามเสียแล้วว่ามหาราชเจ้าแต่ยังมีชีวิตเป็นไปคง / อันค้ยังจักได้
ไหว่บูชาอุปัฏฐากยังพระเกสาธาตุเจ้าบ่ขาดสักหื้อดีหลี ชะแล ว่าอัน พระยาค้เอาแต่พระโจอมหัวบูชาพระ
เกสาธาตุเจ้านั้น หั้นแล บุคคละ / ทั้งหลายผู้ใดค้ดี ได้สั่งได้เขียนยังตำนงมหาราชเจ้าทะไค้งเจ้านี้ได้เขียน
ด้วยตนค้ดี ผิดว่าตนบ่ข้างเขียน ลางหื้อท่านผู้อื่นเขียนแล้วบูชาเอาด้วยตัวตลับปัจจัยสิบไพพายหน้า / ค้เสมือนตั้ง
ตนได้สร้างได้เขียนแล แม่นว่าได้เทศนาหื้อท่านผู้อื่นฟังค้ดี แม่นง่าไหว่นพครบอย่าสักการะบูชาตัวเข้าตอก
ดอกไม้ค้ดี ได้ตามประทีปน้ำมันบูชาค้ดี ดอกไม้คำแลดวง / ค้ดี ดอกเงินแลดวงค้ดี บุคคละทั้งหลายผู้งั้นค้
เสมือนตั้งตนได้บูชาตนพระพุทธเจ้าค้มีดังกล่าวมานี้แล พระยาภาวว่า ดูกรา ตปุสสะ ปริกกะ เชื้อทั้ง ๒ ได้ของ
คำอันวิเสสมานี้ค้ล้งจัก //

ใบลานหน้าที่ ๑๓

/ เสียเปล่าตายชะแล ด้วยมีแท้พระเกสาธาตุเจ้า ๒ เส้น พระองค์เรค้จักเอาไว้ชะแล ว่าอัน ขาพีน้อง
จึงไหว่พระยาว่า ข้าแก่มหาราชเจ้าผู้ข้าทั้ง ๒ บ่ลวงคำแห่งพระพุทธเจ้าได้สักคำแล ว่าอัน / พระยาค้กล่าวว่
เชื้อทั้ง ๒ หื้อเรค้จักเอาแม่นว่า เชื้อทั้ง ๒ บ่หื้อเรค้จักเอาแท้แล ว่าอันแล้วค้ไชรชะระอุปโกฏิแก้วแท้ค้เอา
พระเกสาธาตุออกไว้ ๒ เส้น ยามพ่อค้าทั้งหลาย / ค้ลวดเอากันหนีจากเมืองอเชษฐนคร ค้หื้อแปลงปราสาท
หลัง ๑ ยังพระเกสาธาตุเจ้าในท่ากลางเวียงแล้ว เหล้นมโหสพสักการะบูชายังพระเกสาธาตุ / เจ้า ๒ เส้น
ยามนั้น ค้มีแล ที่นั้น พ่อค้าทั้งหลายลวดเอากันหนีจากเมืองอเชษฐนครไปได้ ๗ วัน ๗ คีน ค้ไพรอดเกาะที่ ๑
แล อันว่า เกาะน้ำสมุทท์ที่นั้นยังมีพระยานาคตัว ๑ ค้อยูในที่นั้นแล ยาม / นั้น พระยานาคค้อยู่กลางเกาะ
เหนือหิน ที่นั้นค้หันอัศจรรย์มากนัก พระยานาคค้รำเพิงว่าในสะเพราที่นี้ รอยว่ามีของคำอันวิเสสอันใดอันหนึ่ง
แท้แล้วอัน ค้ลวดละเพทอันเป็นนาคนั้นเสียแล้วค้ขึ้นไฟ //

ใบลานหน้าที่ ๑๔

/ สู่สะเพรามาทันยังพระเกสาธาตุเจ้าศีลลวตลักเอา ๒ เส้น เมื่อไวยังเมืองนาคหั้นแล เทายังหลอพระ
เกสาธาตุเจ้า ๔ เส้นแล พ่อคำทั้งหลายคี่เป็นทุกข์เป็นยากมากนัก คี่ตือกร้องให้มากนัก จึงกล่าวว่่า ทีนี้ รอย/
พระยานาคลักเอายังพระเกสาธาตุเจ้าไป ๒ เส้นชะแล ว่าอัน เขาคี่หนีเสี่ยเกาะที่นั่นไปเถิงดอยทีนี้ชื่อว่าเมือง
ขอบแล ยังมีชายผู้ ๑ ไปสู่สะเพลา สะเพลา นั้นคี่แตก / เสี่ยมันคี่ออกไปอยู่ดอย ทีนั้นหาสังกินบ่ได้มันหั้นสะ
เพลา ๗ เหลี่ยมมารอดทีนั้นมันคี่ลงมาขอกินเข้าแก่พ่อคำทั้งหลาย หั้นแล มันคี่ถามว่าเจ้าไฟค้ำได้สังพร้องซา /
พ่อคำทั้งหลายมี ตปุสสะ ปริกกะ เป็นประธานกล่าวว่่า ตูข้าทั้งหลาย คี่ได้ของค้ำอันวิเสสมาคี่อวงได้มหา
นิพพานเจ้ามาแล้ว ว่าอัน มันคี่รู้แจ้งแล้วคี่มีใจอภิรมย์ชมชื่นยินดีมาก / นักแล้วมันคี่รำเพิงว่า คูนัจักได้เถิงสุข
บัดนี้ ชะแล ว่าอัน มีผ้าผืน ๑ อันมันนุ่งนั้นยาวคี่ได้ ๒ ศอก กว้างคี่ได้ ๒ ศอก มักคี่ซั๊กจักเสี่ยแล้วคี่บูชาพระ
เกสาเจ้า หั้นแล พ่อคำทั้งหลายคี่เสี่ยสาธุการมากนัก //

ใบลานหน้าที่ ๑๕

/ แม่นว่า เทวดา อินทา พรหมทั้งหลายคี่หือเสี่ยสาธุการมากนัก หั้นแล ด้วยเตชะกุสลบุญอันชายผู้
นั้นได้กะทำเท่านั้นปราสาททิพพ์หลัง ๑ คี่เกิดมีแก่ชายผู้นั้นมันคี่ลวดได้เสวยสมบัติทิพพ์อันมากนักคี่ด้วย / เตะ
ชะนาบุญ อันนั้นคี่มีแล ส่วนว่่า พ่อคำทั้งหลายคี่เอากันหนีจากที่นั่นไปเถิงเมืองธัญวดี อันเข้ามาแคว้นอุปปาละ
นคอรราชธานีคี่มีแล พระยาตนชื่อว่าอุปปาละ อัน / อยู่เสวยราชสมบัติเป็นท้าวพระยาในเมืองที่นั่น หั้นแล
พ่อคำทั้งหลายคี่เอาปราสาทแก้วหลังนั้นตั้งใจหนีเกาะ หั้นแล้วคี่ลวดก่อเป็นเจดียะทรายไว้ก่อนแล ชาวเมือง
ทั้งหลายคี่มาไหว้ / สักการะบูชามากนอเสี่ย ๗ วันแล้ว ตปุสสะ ปริกกะ ทั้ง ๒ พี่น้อง จึงไหว้ พระยาอุปปาละ
ว่่า ข้าแต่มหาราชเจ้า ผู้ข้าทั้งหลอยไปค้ำได้ไหว้พระพุทธรเจ้าตั้งอันจึงได้ตรัส / สัพพัญญูญาณเป็นพระใหม่แทบ
เกล้าไม้ ราชยตนะคี่ได้หือพานแก่ข้าพระพุทธรเจ้าแล พระพุทธรเจ้าคี่มีมหากุณมาหือยังพระเกสาธาตุ ๘ เส้น
แก่ผู้ข้าทั้ง ๒ ลวดนั้นมารอด //

ใบลานหน้าที่ ๑๖

/ เมืองอเชษฐนครหั้น พระยาอเชษฐนครลวดเอาเสี่ย ๒ เส้นหนีจากที่นั่น ไพรอดเกาะสมุทท์ที่ ๑
พระยานาคคี่มาลักเอาไฟ ๒ เส้นบัดนี้เทายังหลอ ๔ เส้น ผู้ข้า นำมารอดอาณาจักรบ้านเมืองมหาราชเจ้า / นี้แล
มหาราชเจ้าเป็นตนประเสฎฐล้าเสิกกว่าท้าวพระยาในสักกะชมพูทูปทั้งมวลแลตนใดแลจักเสมอดั่งมหาราชเจ้าคี่
บมีแล เมื่อนั้น พระยาคี่มีใจชมชื่นยินดี / มากนักแล้วคี่หือมหาอำมาตย์ใหญ่มาแล้วแต่งแปลงเสนาสนะ ๔
ประการ แล้วเพื่อจักไฟไหว้ หั้นแล ส่วนพ่อคำแลคนทั้งหลายคี่หือซั้วคำแลคนแลเหล้มแล้วคี่หือไวก่อนหน้า /
ส่วนตนพระยาอุปปาละคี่ขึ้นซั้วข้างมงคลตัวประเสฎฐ แล้วคี่ไพบตามหลังแล คั้นพระยาไพรอดพระเกสาธาตุเจ้า

แล้วคึกะทำปทักษิณา ๓ รอบคึกะบูชาด้วยเครื่องขียา / ทั้งมวลแล้วพระยาอภิภูฐานว่า ผิพระสัพพัญญูมีมหา
กรุณาหื้อข้าได้ป็นนาธาตุพระพุทเจ้าแท้ตั้งอัน ขอหื้อข้าได้หันพระเกสาธาตุเจ้าทั้ง ๘ เส้นแต่ ว่าอันแล้วคึกะ
พระอุบแก้วคึกะ //

ใบลานหน้าที่ ๑๗

/ หันยังพระเกสาธาตุเจ้าทั้ง ๘ เส้นดีหลีแล ว่าอัน คึลวดถอดพระโจอมหัวอันมียอดได้แลพันบูชาพระ
เกสาธาตุเจ้าหันแล ยามนั้น พระยาคึกกล่าวแก่ตปุสสะ ปริกกะว่า / ดูกรา พ้อคำทั้ง ๒ ท่านทั้งหลายควรรกล่าว
ธาตุพระเจ้าเท่ามี ๔ เส้นว่า สามิ ข้าแก่มหาราชะ ข้าแต่เจ้าตน / มีบุญสมพารอันมากนัก พระเกสาธาตุเจ้าจึง
มาพร้อมกันทั้ง ๘ เส้นแล้วแล ว่าอัน พระยาคึกมีใจภริมย์ชมชื่นยินดีมากนักคึกหื้อเมืองเครื่อง ๑ เป็นราชรางวัล
/ แก่ขาพี่น้องแล้วลวดนำมายังพระเกสาธาตุเจ้าแต่เองธัญวดี เมื่อตราบถึงเมืองอุปปละนครอรราชธานีนั้นคึก
เติมไฟด้วยหมู่เทวดา อินท์ พรหม แลคน / ทั้งหลายหาหว่างหาช่องบได้คึบารอดมาถึงเมืองอุปปละนคร
แล้วพระยาคึกหื้อตีกองร้องปาวหัวเวียงทั้งมวล ๗ วัน ๗ คืน ว่าบุคคลผู้ใดรู้ที่สิงกุตตระนั้นชา ว่าอัน จักมีผู้ใด
ผู้ ๑ แล จักกล่าว ว่า ข้ารู้แล //

ใบลานหน้าที่ ๑๘

/ ว่าอันคึกบมิไผ่รู้จักรู้หาบได้สักคนแล พระยาอุปปละแลตปุสสะ ปริกกะ พี่น้องคึกมีความทุกข์น้อยใจ
มากนัก หันแล พระยาคึกกล่าว ว่า เราทั้งหลายคึกหาดูที่ตอยสิงกุตตระบได้ตั้งอัน เราจักจู้ไว้ในถานะที่ใดที่ ๑ /
ก่อนเทือะ ว่าอัน ขาพี่น้องไหว้พระยงว่า ผู้ข้าทั้ง ๒ ปลวงคำพระพุทเจ้าได้แล ว่าอันแล้ว ขาพี่น้องคึกตีก
ร้องให้มากนัก หันแล ในกลุสยมนั้น แผ่นดินหลวงคึกวันไหวเขา / สิเนรราชคึกอ่อนน้อมค้อมไผมา น้ำแม่
มหาสมุทรสาครคึกตีฟองนองขึ้นขึ้นมามากนักแล ที่นั้น พระยาอินทรา่าเพิงว่าพระยาอุปปละแลตปุสสะ ปริก
กะ เขาหาตอยสิงกุตตระบได้เทือแล ชื่อว่าตอยสิง / กุตตระนั้น ผู้ใดจักรู้คึกบมิแล ไผสักคนแลคึกเท่ามีแต่คูอิน
ทาทิราชรู้สิงคึกบมิแล ว่าอัน แล้วพระยาอินทาคึกหื้อหาวิสสุกัมมเทวบุตรมาแล้วกล่าว ว่า / ดูกรา วิสสุกัมมเทว
บุตรหาบจึงเอาเทวดาอันเป็นปริวารแห่งท่านลงไปแต่งแปลงเฝียวถากถางยังที่ตอยสิงกุตตระหื้อราบเพียงเรียง
งาม หื้อเป็นหัวหน้ากองไซยนั้นเทือะ เมื่อนั้น วิสสุกัมมเทว //

ใบลานหน้าที่ ๑๙

/ บุตคึกรับเอาคำอาญาพระยาอินทาแล้วเข้าไผหาขาพี่น้องอันยังร้องให้อยู่นั้นจึงถามว่า ดูกรา ตปุส
สะ ปริกกะ เชื่อท่านร้องให้เหตุใดชา ขาพี่น้องจึงกล่าว ว่า แก่เจ้าคุพระพุทเจ้าหื้อยังพระเกสา / ธาตุเจ้า ๘ เส้น
แก่เผือข้าหื้อมาจู้ไว้ในตอยสิงกุตตระนั้นว่าสันนี้ ผู้ข้าทั้งหลายกับทั้งพระยาอุปปละเป็นเจ้าแผ่นดินที่นี้มาเขา

หาที่ดอยสิงกุตตระคืบไต้ยั้งเป็น / ทุกข์ยากมากนัก จึงร้องไห้เพื่ออันแล ว่าอัน เมื่อนั้นวิสสุกัมมเทวบุตรคืบไต้
สตับริบพึงเอาอาญาพระยาอินทเป็นอันแจ่มใจแล้วจึงกล่าวว่าในวันพรุ่งนี้เมื่อเช้า ยามนั้น / ข้าหากจักมา
บอกที่ดอยสิงกุตตระนั้นแก่เจ้าที่รู้แจ้งทั้ง ๒ ชะแล ค้นว่า เทียงคืบหันแล้ว วิสสุกัมมเทวบุตรคืบไต้เอาหมู่ปริวาร
แห่งตนลงไปแปลงยังที่ดอยสิงกุตตระนั้นที่อร่าบ / เพียงเรียงงามเป็นดั่งหน้ากลองไชย นั้นหันแล เถิงเมื่อยาม
จักใกล้รุ่งแจ้ง ตปุสสะ ปริกกะ ทั้ง ๒ พี่น้อง ตปุสสะผู้พี่ลับฝันเห็นว่าพราหมณ์ผู้ ๑ ถือดอกบัว ๘ ดวงลูก
แต่ทิสสะหนวันออกมาแล //

ใบลานหน้าที่ ๒๐

/ ปริกกะผู้น้องหลับฝันเห็นตนตัวดำลงน้ำดองแผ่นดินแล้วมาตุ้มด้วยมือ แห่งตนไว้อันแล้วคืบคืบตั้ง
รุ่งแจ้งหันแล้วจึงจักแก้คำฝันแก่กันไพมา หันแล ปริกกะผู้น้องที่พรแก่ผู้พี่ก่อนว่าหลับฝัน / พราหมณ์ผู้ ๑
ถือเอาดอกบัว ๘ ดวงเข้ามาแต่ทิสสะหนวันออกมาเป็นทิสสะอุตตะมะดินักแท้แล พี่คืบจักมีความยินดีแลจักมีอายุ
หมั้นยืนยาวมากนักแล ดอกบัว ๘ ดวงนั้นคือว่าได้ / พระเกสาธาตเจ้า ๘ เส้นนั้นอันราชทั้ง ๒ หากมานิรา* พี่
น้องจักได้ไหว้อุปัฏฐากตราบอันมีชีวิตชะแล ผู้พี่คืบที่พรแก่ผู้น้องว่าเจ้าฝันหันลงดำแผ่นดินลงไฟ / แลมาตุ้มไว้
ด้วยมือทั้ง ๒ นั้น ในกาลอันจักมาพายหน้านี้กุสลบุญทั้งมวลอันมีในชั้นระสันตระตนแห่งเจ้าหันคืบจักได้โผด
สัตโลกทั้งมวลมีหันคืบจักมีบ่ออย่า / ชะแล ว่าอัน ข้าพี่น้องคืบแก้คำฝันแก่กันไพมาแล้ว สายสุริยะอาทิตยคืบ
ออกมาสนทการ* แจ่มนัก ข้าทั้ง ๒ คืบเลงแลหันดอยสิงกุตตระ ตัวอายุภาวะแห่งวิสสุกัมมเทวบุตรนั้น แผ่นดิน
ที่นั่นคืบราบ //

ใบลานหน้าที่ ๒๑

/ เพียงเรียงงามเป็นดั่งหน้ากลองไชยนั้นคืบมีแล ปริกกะผู้น้องคืบกล่าวว่านิมิตฝันแห่งราศีมาเป็นแมนนัก
แท้แล อันว่าดอยสิงกุตตระนั้นคืบรอยว่าอันนี้แท้แล ข้าพี่น้องเล็งแลเหล่าเผื่อดูถุณะที่นั่นเป็นอันแจ่มนัก / แล้ว
พระสัพพัญญเจ้าสั่งมาแมนนักแท้แล ว่าอัน แล้วจึงไหว้นบครบอย่า...สักการะบูชามานักแล ข้าพี่น้องจึงไหว้
พระยาว่า ข้าแต่มหाराชเจ้า ตนเป็นใหญ่ในสักการะชมพูทวีปทั้งมวล / บัดนี้ผู้ข้าทั้ง ๒ คืบได้หันที่อันชื่อว่าดอย
สิงกุตตระนั้นแล้วแลพระยาได้ยินคำข้าพี่น้องจึงกล่าวว่า ดูกรา ตปุสสะ ปริกกะ นามชื่อว่า ชื่อว่าเหลัน ๔
ประการอัน ๑ คือ / ไฟดาบเขือ* พ้อยมาเหลันอัน ๑ คือไฟตาย พ้อยมาเหลันอัน ๑ ท้าวพระยาตาย เขือพ้อย
มาลายเหลัน อันชาวเจ้าสมณพราหมณ์ตาย เขือพ้อยมาเหลันอันชา ว่าอัน ๔ ประการบ่ควรเหลันคำอัน / โดบ
มี เขือพ้อยมาลายเหลันแก่เราอันเป็นท้าวพระยานั้นอันชา ว่าอัน ข้าพี่น้องจึงกล่าวว่าค้นว่ามีเผื่อข้าทั้ง ๒ บ่
อาจจักว่าได้แล ค้นว่ามีผู้ข้าทั้ง ๒ พี่น้องจักจักว่าได้ไหว้สามหาราชเจ้า //

โบลานหน้าที่ ๒๒

/ ดีหลีแล ที่นั่น พระยาจึงใช้ชายผู้ ๑ ชื่อว่า สะชะ คีใช้ไฟดูที่นั่นคนใช้คั้นที่นั่นแท้เป็นอันงามมากนัก ล้ำจิ่งรำเพิงว่าถาณะที่นี้งามนักแท้หลอค์ควรจุธาตุพระพุทเจ้าแท้แล ว่าอันแล้วชายผู้นั้นคมีใจชมชื่นยินดีมากนัก / มันจิ่งกล่าวว่ ซาติว่าเป็นคนใช้อันเป็นคนชนนี้*เจ้าใช้ไฟต่อถอยชนค่านี้อย่อมได้ลากสักการะมากนักตาย บัดนี้คูอันพระยาเจ้าหากใช้มาดูที่อันประเสฎฎกว่าที่ทั้งหลายแล ว่าอันแล้วจิ่งเอาผ้า / ใส่ไว้ปืน* ๑ ปูซาที่นั่น แล้วลวดตั้งคำปรารภว่าด้วยเตชะกุศลบุญอันข้าได้เอาผ้าปูซาถาณะที่นี้ขออย่าหื้อข้าได้เป็นชน*สักซาติเทือะ จุ่งหื้อข้ามีพีแ้วนองแ้วลูกเมีย / แ้วแลมีข้าวของสมปัดติมากนักแท้เทือะ ว่าอันแล้ว คีจิ่งคืนเมื่อไหว้พระยาอุป ปาละนั้นหื้อเป็นราชทานแ้วแล้วพระยาคีจิ่งขึ้นขี่คอข้างมังคละแล้วคิไปด้วยปริวารแห่งตนหั้นแล / คินว่า ไพรอดแล้วคิกะทำปทักษิณา ๓ รอบแล้วยืนอยู่เล็งแลดูถาณะที่นั่นแล้วคิกระนิงใจว่าถาณะที่นี้โดยสังกุตตระนั้นคิ รอยว่ที่นี้เป็นอันราบเพียงเรียงงามเป็นดั่งหน้ากลองไซยนั้นแล ดั่งว่าเป็นคนเรวจิ่งสร้างจักแปลงที่ //

โบลานหน้าที่ ๒๓

/ นันนานประมาณปูนดั่งพันปลีจิ่งจักแล้ว ที่นี้ควรอาจริยะมากนักแล พระยาคีถอดขระโจอมหัวอันมี ยอดได้แลเพียรมีคามากนักปูซาในที่นั้นแล คนทั้งหลายคิไหว้สักการะบูชามากนักหั้นแล พระยาคีหื้อหมายังต ปุสสะ ปริกกะแล้วคิ / ถามว่า ดูกรา ตปุสสะ ปริกกะ พระเกสาธาตุเจ้าเราจักควรจุไว้ในถาณะที่นั้นเทือะ ว่าอัน ซาพี่น้องไหว้พระยาว่าหมาราชเจ้าจุงยังอยู่หน้อย ๑ ก่อนเทือะ พระพุทเจ้า / ยังสั่งเผือข้าทั้ง ๒ มาว่า ในถาณะที่นี้พระพุทเจ้าทั้งหลายนิพพานไปแต่ก่อนนั้นยอมมาไว้ธาตุที่ดอยนี้เสี้ยงแล บัดนี้เราทั้งหลายคิหาที่อัน ซุธาติแต่ก่อนนั้นปัดได้เทือะ / ว่าอัน พระยาได้อินคาซาพี่น้องจิ่งจักหื้อหมายังผู้เฒ่า ผู้แก่ อันมีอายุยืน พอชมเท่าเข้ามาแล้วจิ่งถามดูซาทั้ง ๒ เฒ่าว่า ดูกรา ผู้ชายอันมีอายุยืนกว่าท่านทั้งหลาย ยังรู้ที่ / อันปณณาธาตุพระ เจ้าอันเป็นแล้วแต่ก่อนนั้นอันชะเรือ ผิวว่าท่านยังรู้แท้ดั่งอัน ตัวแห่งข้าท่านกับทั้งลูกแลเมีย ญาติแห่งท่านเราคิ จักหื้อทางสุขมากนักชะแล ชายผู้นั้นไหว้พระยาว่า ข้าแ้วหมาราชเจ้าผู้ข้า //

โบลานหน้าที่ ๒๔

/ คีบรูไหนได้แล แม่นผู้มีอายุยืนยาวกว่าดูข้าคิบอ่าจะรู้ได้สักคนแล้วอัน พระยากับทั้งพ่อคำทั้ง ๒ ได้ยินคำอันนั้นคิน้อยใจมากนักแล ในกาลยามนั้นพระยาอินท์ตนเป็นเจ้าเป็นใหญ่กว่าเทวดาเทวบุตรดั่งหลาย จิ่งหื้อ / วิสสุกัมมเทวบุตรดั่งคิถองร้องป่าวในสองสวรรคคั้นฟ้าทั้งมวลแล้วว่หื้อเทวดา เทวบุตรดั่งหลายลงไป เหล้นมหรสพในดอยสิงกุตตระอันถป็นนาซุพระเกสาธาตุเจ้ากับ / ด้วยเราซุตนซุตนเทือะ ว่าอัน ที่นั่น พระ วิสสุกัมมเทวบุตรคิรับเอาอาญาอินทราชาแล้วคิไฟตีกอง้องป่าวหั้นแล ส่วนตน พระยาอินท์คิขึ้นขี่คอข้าง เอราวัน แล้วมีหมู่เทวดา / เทวบุตรดั่งหลายเป็นปริวารแล้วคิลงมาจากสวรรคคั้นฟ้าแล้วแม่นมหาพรหมทั้ง

หลายศีลมาจากพรหมโลกแลชอบจักรวาลทั้งมวลค้เติมไฟด้วยเทวดา เทวบุตร อินท์ พรหมทั้งหลายมาเป็นอัน
/ มีตมัวอัครมารภักค้สะดุ้ง ตกใจกลัวมากนั้ก หันแล เมื่อนั้น พระยาอินทาทูเหตุอันนั้นจึงจักกล่าวแก่คนทั้ง
หลายว่าสู้อย่าได้สะดุ้งตกใจกลัวเทือะ ว่าอัน หันแล พระยาอินท์ค้ //

ใบลานหน้าที่ ๒๕

/ ลงมาจากคอกข้างแล้วมานั่งเหนืออาสนาทิพท์กับด้วยพ่อค้าทั้ง ๒ หันแล ขาพิน้องจึงจักไหว้พระยา
อินท์ว่า ข้าแก่สมเด็จมาราชาเจ้า ยังรู้ที่ตั้งธาตุดุพระพุทเจ้า ๓ ตน อันนิพพานไฟแล้วชะรือ พระยาอินท์กล่าว
ว่าอายุเราเท่า / มีพันปลีบคายแล ผิวานับเป็นปลีในเมืองคนเราได้ ๘ ตือ ปลาย ๖ ล้านปลีบคายแล เหตุตั้งอัน
เราบรู้ไหนแล ผู้รู้ผู้หันยังมีบ่ออย่าชะแล ว่าอัน พระยาอินท์ค้หือหมายังเทวบุตร / อันอยู่รักษาไม้เตือตัน ๑ มี
อายุยืนนั้กหือมานั่งอาสนาทิพท์กับด้วยตนแล้วถามดูหันแล เทวบุตรค้กล่าวว่ ข้าแก่มาราชาเจ้ากั้ปอันนี้มาผ่า
เป็น ๓ ส่วน อายุข้า / เท่าส่วน ๑ เหตุตั้งอันผู้ข้าบรู้หันได้แล เท่าว่ายังมีเทวบุตร ๒ ตน มีอายุยืนยั้งนั้ก ตน ๑
ชือว่าอินทาสาน ตน ๑ ชือว่าโควินทะ รุ้ชะแลว่าอัน พระยาอินท์ค้หือหมายังเทวบุตร / ๒ ตนนั้นมาแล หือนั้ง
อาสนาด้วยตนแล้วค้ถามเทวบุตร ๒ ตนนั้นว่า พระพุทเจ้า ๓ ตนอันนิพพานไฟแล้วมาชูธาตไ้ไว้ทีนี้ ว่าอัน ท่าน
ยังรู้อันชะรือ เทวบุตรตน ๑ ไ้ไหว้พระยาอินท์ว่าอายุข้าทั้ง ๒ เท่ามีเก็งกั้ //

ใบลานหน้าที่ ๒๖

/ ๑ บตาย ผู้ข้าบรู้นไ้แล เท่าอายุมีเทวบุตร ๔ ตน ตน ๑ ชืออมิตตะ อยู่ปลายไม้ตุมน้ำ* ตน ๑ ชือ
สุปินนะ อยู่ปลายไม้พินคำ ตน ๑ ชือโลทธิณี อยู่ปลายไม้สมสุขชะ ตน ๑ ชือว่าทักชณะ อยู่ตอยเหล็กแล เขาเจ้า
๔ ตนนี้รู้แท้ / ชะแลว่าอัน พระยาอินท์ค้หือหมายังเทวบุตร ๔ ตนนั้นมาแล้วค้หือมานั่งอาสนากั้ด้วยตนทั้ง
๒ นั้น แล้วพระยาอินท์จิงถามเทวบุตรตนชืออมิตตะ อยู่ปลายไม้ตุม* ก่อนว่า อายุเจ้ายืนเท่า / ไ้ดา เทว
บุตรตนนั้นค้ไหว้พระยาอินท์ว่า อายุผู้ข้ายืนได้กั้ ๑ แล ว่าอัน พระยาอินท์ว่าที่อันชูธาตุดุพระพุทเจ้า ๓ ตน
อันนิพพานไฟแล้ว แต่ก่อนนั้นเจ้ายังรู้อันชะรือ เทวบุตร / ตนนั้นไหว้พระยาว่า ข้าแก่มาราชาเจ้าในอนาคต
ภาวะอันก่อนนี้ผู้ข้าได้เป็นยักษผู้ ๑ แสงหากินข้างแลวันตัวค้จิงอ้มแล ยังมีในวัน ๑ ข้าหาสังกินบได้ ข้าค้ /
แสงหากิน ข้าค้หันพระพุทเจ้าไปบิณฑบาตข้าว ข้าค้ลวดไล่เอาพระพุทเจ้าอันยืนอยู่ทีเดียวนั้น ข้าหาก
แลนค้หากอดทิวมากนั้กบ่ออาจเพื่อจักเอาได้ เมื่อนั้น พระพุทเจ้าว่ามิงบรู้จักกู้อันชะ //

ใบลานหน้าที่ ๒๗

/ รือว่าอัน ข้าค้บรู้จักเจ้าคุณแล คำอันพระพุทเจ้ากล่าวแก่ข้าว่า ผิวอันคุจักใส่ทัณฑกั้มอันใหญ่แก่มิง
ชะแล อัน ข้าค้ว่าทัณฑกั้มโทสะอันนั้นเป็นชะรือชา พระพุทเจ้ากล่าวว่ คุจักหือมิงรักสาสิล ๕ ว่าอัน /

ตราบต่อเท่าอันมีชีวิตแห่งมิ่งชะแล ว่าอัน ข้าศึกว่ารักสาบได้ พระพุทธเจ้ากล่าวว่ามีอันมิ่งรักสา ๗ ปลี ๑ เทือะ ว่าอัน ข้าศึกว่ารักสาบได้มีอันมิ่งรักสา ๗ เดือน ๑ เทือะ ข้าศึก / ว่ารักสาบได้แล พระพุทธเจ้ากล่าวว่ามีอันมิ่งรักสาเดือน ๑ บได้เทือ ข้าศึกว่ารักสาบได้แล พระพุทธเจ้าจึงจักกล่าว มีอันมิ่งรักสา ๗ วัน / นั้นคืหากจักได้ชะแล ที่นั้น เขี้ยวข้าอันล้ำริมปากออก ๔ เส้นนั้น คืลวดหล่อนเสีย หั้นแล เมื่อนั้น พระพุทธเจ้ากฤษณะเจ้าจึงจักหื้ออัมมชะชอก* แก่ข้าแลข้าศึกได้มาชู่ไว้ใน / ที่นี้แล ในที่อันข้าได้หันพระพุทธเจ้าหัวที่ ที่นั้นจึงได้ชื่อว่า ดอยที่หัน นั้น คำเม็งว่าที่มียาทตามคำไทยว่าดอยหัน ว่าอัน ตราบต่อเท่าถึงกาละบัดนี้แล ที่อันจำสื่อนั้นชื่อว่า แจกชะหิม* ตามคำไทยว่าที่พระเจ้าบวชใหม่ //

ใบลานหน้าที่ ๒๘

/ ว่าอันต่อเท่าถึงกาลบัดนี้แล ที่อันรับเอาอัมมชะชอก* นั้น ชื่อว่าดอกเกลือ* เม็งว่าอัน จักไชรคำไทยว่า ขบ*เข้า ต่อเท่าถึงกาละบัดนี้แล ที่อันจำสื่อนั้นชื่อว่า แจกชะหิม* ตามคำไทยว่าที่พระเจ้าบวชใหม่ว่าอัน / ต่อเท่าถึงกาละบัดนี้ ที่อันรับเอาอัมมชะชอก* นั้น ชื่อว่าดอกเกลือ* เม็งว่าอันจักไชรคำไทยว่า ขบ*เข้า ต่อเท่าถึงกาละบัดนี้แล พระยาอินทาช้างถามเทวบุตรตตนอันอยู่ปลายไม้พินค้าด้วย / ในสันเดียนั้นแล เทวบุตรตตนนั้นไหว้พระยาอินทาทว่า ข้าแก่มหาราชเจ้าเมื่อพระพุทธเจ้าโคณาคนณะ เป็นพระในโลกลนี้ วันนั้นข้าศึกได้เป็นยักษ์ ผู้ข้าศึกได้มาพบพระพุทธเจ้า / มายังอยู่จอมดอยที่ ๑ ข้าคว้งจักเอาพระพุทธเจ้ากิน ว่าอัน คันว่า ข้าย้ายตีนไพอว่า จักเอาพระพุทธเจ้า ดังอัน พระพุทธเจ้ายืนอยู่ที่นี้คืเป็นอันยัดขึ้นสูงนั้กว่าเก่าเราบอจจักเอาได้ พระพุทธเจ้า / กล่าวว่ามีบรูจักกูเทือกา ว่าอัน ที่นั้น ขนคิงข้าศึกชุกชู่เส้น เป็นอันกล้วมากนั้ก ข้าศึกลวดชราบไหว้พระพุทธเจ้าโคณาคนณะเจ้าแลพระพุทธเจ้าสั่งสอนหื้อสืล ๕ แก่ข้าแล้วเขี้ยวข้าล้ำปากออกนั้นคืหล่อนเสีย ข้าศึก //

ใบลานหน้าที่ ๒๙

/ ลวดเองดอยอยู่แล อันนั้นได้ชื่อว่า ทีทรายสี ว่าอัน ตามภาษาไทยว่าตนเอง ว่าอัน ตราบถึงกาละบัดนี้แล พระพุทธเจ้าโคณาคนณะสังคหะลวดหื้อไม้เท้าแก่ข้าศึกได้มาชู่ไว้ในที่นี้แล พระยาอินทาค์ถาม / เทวบุตรตตนชื่อว่า โลหิณี ด้วยในสันเดียนั้นแล เทวบุตรตตนนั้นจึงไหว้พระยาอินทาทว่า ข้าแก่ มหาราชเจ้า เมื่อพระพุทธเจ้ากัสน์ปะยังธอรมานอยู่สำราญสั่งสอนปณณสัตตังหลาย วันนั้น / ข้าศึกได้เป็นยักษ์ผู้ ๑ พระพุทธเจ้าคืมีชรูณาแก่ข้าว่าอย่าหื้อข้าสัตตตัวมีชีวิตมาเลี้ยงชีวิตตนบตีว่าอัน ข้าศึกรับเอาคัสสอนพระพุทธเจ้าแล พระพุทธกัสน์ปะเจ้าลวดหื้อ / ผ้าอาบผิน ๑ แก่ข้าแลข้าศึกได้มาชู่ไว้ในที่นี้แล พระยาอินทาค์ช้างถามเทวบุตรตตนชื่อว่า ทักขินะ อยู่ดอยเหล็กนั้นด้วยในสันเดียนั้นแล เทวบุตรตตนนั้นไหว้พระยาอินทา / ว่าข้าแก่

มหาราชเจ้า เมื่อพระพุทธเจ้าโคตรมะเจ้าได้ตรัสสัพพัญญุตญาณเป็นพระใหม่แล้ว หือยังเกสาธาตุเจ้าทั้ง ๘ เส้น
แก่ ตปุสสะ ปริกกะ ฟีน้อง ข้าค้หันจิมแท้แล ในกาลพายหน้าเมื่อพระ //

ใบลานหน้าที่ ๓๐

/ อริยเมตไทยเจ้าอันจักมาพายหน้ามีหัน ข้าค้จักยังได้เอาดูหน้าผากมาชู่ไว้ในที่นี้แล ข้าค้ยังจักได้อยู่
รักสาอุปัฏฐากยังพระมหาธาตุเจ้าทั้งมวลต่อเท่าเสี่ยงกับปีนี้มีหันชะแลว่าอันแล้วยังมีเทวบุตร / ตน ๑ ชื่อว่า
โหโร ค้เข้ามาไหว้พระยาอินท์ว่า ข้าแก่มหาราชเจ้า คั้นว่า เราทั้งหลายมาชู่ยังพระธาตุเจ้า เมื่อพายหน้า เมื่อ
พายหน้าค้ยังจักได้ก่อสร้างแรกสร้างแถม ๓ ที่จึงจักแล้วชะแล / ข้าค้ยังได้รักสาอุปัฏฐากพระพุทเจ้าทั้ง
มวล ต่อเท่าเสี่ยงกับปีมีหันชะแล ว่าอัน หันแล พระยาอินท์ได้นิมคำเทวบุตร ๕ ตนนั้น ค้มีค้อยินตีมากนักค้โถม
นาถุณ* เทวบุตร ๕ ตนนั้นแถม / ด้วยคำว่าสมภารเจ้าทั้งหลายค้มีมากนักแท้แล สอนว่า เทวบุตรตน ๑ ค้รู้
พระ / พุทธกุสันธะเจ้าตน ๑ ค้รู้ พระพุทธโกนาคมณะเจ้าตน ๑ ค้รู้ พระพุทธกัสสปะเจ้าตน ๑ ค้รู้ พระ
พุทธโคตมะเจ้าแห่งเราหือพระเกสาธาตุเจ้าแก่ตปุสสะ ปริกกะ ฟีน้องทั้ง ๘ เส้น นั้นแมนพระอริยเมตไทยตน
อันจักมาพายหน้าค้ยังจักได้รู้ได้หันจิมแท้แล ว่าอัน ตนค้ยังจักได้อุปัฏฐากรักสายยังพระ //

ใบลานหน้าที่ ๓๑

/ เกสาธาตุเจ้าต่อเท่าเสี่ยงกับปี ว่าอัน เจ้าทั้งหลาย ๕ ตนนี้ แมนว่า จักปรารถนาเป็นพระพุทธเจ้าใน
กาลอันจักมาพายหน้าค้ยังจักสมริทธิแก่เจ้าทั้งหลายบ่อย่าชะแล ที่นั้น เทวบุตรทั้ง ๕ ตนนั้นจึงมีมือถือเอา
เสียม / แล้วค้ไขชุด แมนพระยาอินท์ถือเสียมแล้วค้เอากันชุดลงเล็กประมาณ ๓๕ ศอก จาเป็นวามี ๔ วา
ปลาย ๓ ศอก หือราบเพียงเรียงงามนักพระยาอินท์ค้เนรมิตก่อนดินระอดคำ ๖ ก้อน ลวงยาว / ๔ ศอก ลวง
กว้าง ๔ ศอก ๑ ไร่รองพื้น ๔ ก้อน เป็นฝา ๔ ด้าน แล้วก้อน ๑ ปกพายบน แล้วยามนั้นท้าวพระยาทั้งหลายแล
คนทั้งมวลค้เอาชั่งของ เงินคำ แลแก้ว ๗ ประการ ลงใส่ในพื้นแล้วแปลง / แทนคำไว้ ๔ แจ่ง แล้วเอาแทน
แก้วไว้ทำกลางแล้วไว้จักขุฒทั้ง ๔ อันแหวไว้ แล้วเอาปราสาทแก้วกับทั้งโกฏแก้วอันใส่พระเกสาธาตุเจ้าหันขึ้น
เหนือแทนแก้วหันแล พระยา / อินท์ค้เนรมิตรูปตน กับรูปเทวดา ๔ ตน หือแล้วตมยังแทนแก้วอันพระเกสา
ธาตุเจ้าแล้วค้เนรมิตรูปพระยาอุปละแลรูปนางพระยาแลรูปนางเทวดาทั้งหลาย ไว้จิมกันในที่นั้นแล้ว พระยา
อินทาทิราชจึงเจียรจา //

ใบลานหน้าที่ ๓๒

/ กับด้วยเทวบุตรแลเทวดาแลพระยาอุปละแลกัยทั้งตปุสสะ ปริกกะ ว่าเราทั้งหลายค้บ่ควรนำโน
ตันตะ*สระอันหาน้ำหาแห่งบ่ได้แล สายลายน้ำได้มารวงพระเกสาธาตุเจ้าค้บ่ประเล็ฏ / แมนว่าเอาน้ำแม่ใหญ่

ทั้ง ๔ มาสรงค้ำบวรเอา แม่นว่าจักเอาน้ำสระใหญ่ ๗ อันมาสรงค้ำประเสริญแล เหตุใดแล ว่าอันชา เหตุว่า
พระพุทเจ้าบปลงอาณุญาติแลเหตุ / ว่าพระเกสาธาตุเจ้าประเสริญแล ที่ดอยสิงคุตตระนี้เป็นอันประเสริญนักแล
ว่าอันแล้ว ที่นั่น อินทาทิราชคเณรมิตยงน้ำบ่อทิพพอัน ๑ ไว้ที่ใกล้พระเกสาธาตุเจ้า / หั้นแล ที่นั่นแล พายลุ่ม
พื่นน้ำบ่อที่นั่นคเณรมิตสระ ๗ อันเล่าแล สระแลอันมีไหแก้ว ๗ ลูก ไว้คู่สระหั้นแล ไทแก้วทั้งมวลมี ๔ สิบเก้า
ลูกแล พระยาอินท์ค้ำหื้อเวทดา / ๔ สิบ ๙ ตน ถือเอาไหแก้วทั้งหลายมวลฝูงนั้นมาสรงพระเกสาธาตุเจ้า ยาม
นั้นหั้นแล ในขณะยามนั้น คนแลเวทดา อินท์ พรหม ทั้งหลายเป็นอันเจือจางไผมาหาหว่าหาช่องบได้ค้ำมีเมื่อ
นั้น หั้นแล ยามนั้น พระ //

ใบลานหน้าที่ ๓๓

/ เกสาธาตุเจ้าค้ำกะทำปาฏิหาริย์สยงขึ้นพื้นประตูละอากาศ ๗ เช่น ต้นตานแล้วค้ำลงมากับเป็น
พระพุทธรูป ๔ อันอยู่ ในทิสสะทั้ง ๔ เปล่งออกยังปณรังสิรัสมิขึ้นถึงพรหมโลกบน ยามนั้น สัตต์นรกแล /
เปรตทั้งหลายค้ำดี คนแลเวทดา อินท์พรหม ทั้งหลาย ค้ำหั้นกันไผมา ในขณะยามนั้นค้ำมีเสียงแล แม่นว่าคนตา
บอดค้ำเล็งหั้นเป็นอันแจ่มนัก เปค่อมทั้งหลายค้ำลู่ย่างเทียว / ไผมาค้ำนิกแล แม่นว่า คนหูหนวกค้ำได้ยินยังเสียง
สัทธรรมนะภาสาเป็นอันแจ่มนัก แม่นว่าคนเสลียงหักขาหว่าน คนเหียงเอวหุดค้ำค้ำเอยียดชื่อไฟเสียงหั้นแล
อาจริยะ / ทั้งหลายมีค้ำว่าแผ่นดินค้ำไหวหว่าน เสียงฟ้าโกลนหั้นกัน เขาสิเนโรชราช ค้ำเป็นอันอ่อนน้อมค้ำมบูชา
ยังพระเกสาธาตุเจ้าหั้นแล ทำฝนชลธาราค้ำไหลหลั่งถึงตกลง / มาสรงพระเกสาธาตุเจ้า ยามนั้น ค้ำมีมากนักแล
เหตุพระเกสาธาตุพระพุทเจ้ามีบุญเตชะอันภาวะมากนักแล ตต้นไม้แลเครือเขาทั้งหลายบไซ่กาลระดูเป็น
ดอกเป็นลูกค้ำได้บูชาพระเกสาธาตุ //

ใบลานหน้าที่ ๓๔

/ ยามนั้นหั้นแล เหตุใดพ้อยเป็นดอกเป็นลูกสันนี้ชา ด้วยมีแท้พระพุทเจ้า เมื่อเป็นโพธิสัตได้ร่าเพิง
ปารมีธัมมค้ำได้ทอนเยื้องใดค้ำบไซ่ยามกาลหื้อทานเหตุตั้งอันไม้ทั้งหลายบไซ่ระดูกาลเมื่อเป็น / ดอกเป็นลูกค้ำ
เกิดเป็นดอกเป็นลูก เพ้ออันแล แม่นว่าดอกบัวมากกว่าหมื่นกว่าแสนค้ำมีมากนักแล ได้บูชาพระเกสาธาตุเจ้า
แม่นว่านางเวทดาอันเป็นเมียแห่งพระยาอินท์ทั้ง ๔ / นางนั้นค้ำได้บูชาแลนางสุชาดาอันเป็นเกล้าค้ำได้บูชาพระ
เกสาธาตุเจ้าขระโจมหัวแล นางสุธัมมาค้ำได้บูชาพระเกสาธาตุเจ้าด้วยผ้าเองอกกับแหวนธา / รงแลนางสุจิตตาค้ำ
ได้บูชาพระเกสาธาตุเจ้าด้วยปิ่นเกล้าอันประดับ / ด้วยแก้ว ๗ ประการแล นางสุนันทะค้ำบูชาพระเกสาธาตุเจ้า
ด้วยตางแก้วอันประดับด้วยแก้วทั้งมวล ค้ำมียามนั้นแล ดังตปุตสระ ปริกกะ พื่นองทั้ง ๒ ค้ำปรารถนาเป็นพระอัน
จักมาพายนันแล พระยาอุปละค้ำปรารถนาเป็นพระพุทเจ้าตนอันจักมาพายนัน มีหั้นชะแล แม่นว่าคน
แลเวทดาทั้งหลาย //

ใบลานหน้าที่ ๓๕

/ คีให้วันบรอบอำแยงสักการะบูชาอุปัฏฐากยังพระเกสาธาตุเจ้ามากนักล แมนว่า พระเกสาธาตุเจ้า จุฬามณี อันมีในดาวตึงสาสวรรค์เทวโลกนี้คืบเสมียดด้วยพระเกสาธาตุเจ้า / ทะโค้งที่นี้สักแสงได้แล พระยาอินทา พระยาพรหม แลเทวบุตร เทวดาทังหลายแลคนทังหลายคืไหว้สักการะบูชามากนักล พระมหาเกสาธาตุเจ้า มีทัง ๘ พระองค์ นั้นคื / สระเต็จลงมาอยู่เหนือผ้าพอกหัวแห่งอุบาสกทัง ๒ ฟัน้องอันเป็นอุบาสกพระเกสาธาตุ พระพุทธเจ้าแล้วคืเปล่งออกยังรัสมิริงสีหื้อรุ่งเรื่องมากนักรัสมิพระมหาเก / สาธาตุเจ้ามีวิณะเป็นตั้งแก้วคือนั้นแล เกสาธาตุพระพุทะเจ้ายาวมีประมาณ ๒ นิ้วมือข้างขวาแล อุบาสกพระมหาเกสาธาตุเจ้ามีคัมยิมคิมมากนักล ในเมื่อจักเอา / พระเกสาธาตุไว้ในชระอุบแก้วนั้น อุบาสกทัง ๒ ผู้อันรักสาพระเกสาธาตุเจ้าอันคืร้องไห้ร่ำไรว่าพระเกสาธาตุเจ้านี้ได้พรากจากผู้ข้าไฟสนันนี้เผือข้าทัง ๒ คืบได้ทุนใส่เหนือหัวแห่ง /

ใบลานหน้าที่ ๓๖

/ เผือข้าเสียแล้วแล ผู้ข้าทัง ๒ คืบได้เล็งหันยังพระเกสาธาตุเจ้าข้าพอ ๒ ว่าอันแล้วคืตือกร้องไห้มากนักล หันแล ในวันอันจักใกล้ชุธาตุพระพุทธเจ้านั้น เป็นวันเดือน ๒ เพ็งเมงวันพุธบริสุทท์ด้วยหมุ่นักชัตตะ / ฤกษ์ อันดี ไว้ลักขณะพริณณะรังสีพระยาอินทคืไชรชระอุบแก้วแล้วเอาพระเกสาธาตุเจ้าใส่ไว้ชั้นใดแลเอา ชระอุบแก้วลงไว้ท่ากลางปราสาทแล้วเอาลงไว้ในพระอุโมงค์ / หันแล คนแลเทวดาทังหลายคืเอาแก้วแหวนเงินคำถอดลงในที่นั้น ข้าวของเงินคำถมกันลงเต็มสะเมงคำที่นั้นแล้วพระยาอินทาคืเอาหินอันแล้วด้วยแท่นคำทัง / มวลมาปกงำอุโมงค์ ที่นั้นแล พายเหนืออุโมงค์ที่นั้นพระยาอินทคืมาแปลงเจตียะทรายหลัง ๑ สูงได้ชาวคอกตั้งไว้อุโมงค์ที่นั้นแล ตั้งแต่คนแลเทวดาเองข้าว / ของเงินคำแก้วแหวนบูชาถมไว้ในที่นั้นชั้น ๑ ก่อนแล้วเอาคำก้อเป็นเจตียะกวมไว้ในที่นั้นเป็นชั้นถวน ๒ แล้วเอาเหล็กก้อกวมไว้ชั้น ๑ เป็นถวน ๓ ก่อนแล้วเอาดินระอิดก้อกวมไว้ที่ ๑ ๒ ที่ //

ใบลานหน้าที่ ๓๗

๓ ที่ ๔ ที่ ๕ ที่ทังมวลเป็น ๖ ชั้นแล แล้วมาก้อเป็นเจตียะที่ค้อยสิงกุตตระนี้แล เจตียะอันมีในสักกะขมพูทวีปทังมวลจักเสมียดเหมือนดังค้อยสิงกุตตระนี้คืบมีไหนสักแห่งแล พระยาอิน คันว่าสร้างแปลงแล้วยังเจตียะ / เจ้าไว้หื้อปรากฏแก่คนแลเทวดาทังหลายแล้วจึงว่าแก่ท้าวพระยาทังหลายมีพระยาอุปราชเป็นประธานว่าเมื่อพายนุ่งหื้อทันทังหลายทาสหายไว้เทือะ ว่า / อันแล้ว พระยาอินทคืเอาชระโจอมหัวอันประดับด้วยแก้ว ๗ ประการ บูชาธาตุพระพุทธเจ้าแล้วจึงกล่าว ว่า ดูกรา ชระโจอมหัวมิงจุงเป็นเทวดาตน ๑ ผู้รักสาธาตุพระพุทธเจ้าที่นี้เทือะ ว่า / อัน ด้วยเตชะอานุภาพ แห่งพระยาอินทคืได้บูชาด้วยชระโจอมหัวอันนั้นคืบังเกิดเป็นเทวดาตน ๑ ชื่อว่าพันธนิละ คือยู่รักสาพระมหาเกสาธาตุเจ้าที่นั้นคืมีแล พระยามหาพรหม / คืตีกลองบูชาคื

เนรมิตยั้งกองทัพ ๒ หื้อเป็นเทวดา ๒ ตน ตน ๑ เมงว่าชื่อธูมปิกกรหาวา คืออยู่รักษามหาธาตุเจ้ายังต่อเท่าถึง
กาลบัดนี้เสี้ยงขุนแล เมื่อนั้นเทวดาททั้งหลายก็เอาเสื้อแลผ้า เครื่องประ //

ใบลานหน้าที่ ๓๘

/ หิมมาอาพอรปุชาพระมหาธาตุเจ้าที่นี้คือพอดมกองกอนขึ้นถ้วมเจตยะเจ้าคัจจมอยู่แล ที่นั้นพระยา
อินทร์หื้อเพิกลงไว้ที่นั่นก่อนหันแล ในดอยสิงกุตตระนั้นชื่อว่าธัญวดีนครแลทิสสะหนเหนือนั้นชื่ออุปปาละ /
นครแล ที่ทิสสะหนวันตกดอยชื่อว่าอสิทัณจนนทินคอร ยังมีแม่น้ำใหญ่ ๔ อัน แม่น้ำค้อยู่ในทิสสะพัง ๔ แล
แม่ ๑ ชื่อจตุรงค์ที คีตั้งอยู่ทิสสะตะวันออกแล แม่ ๑ ชื่อว่า นิลล / คัณณะ คีตั้งอยู่ทิสสะหนใต้ แม่ ๑ ชื่อว่า
อสิทัณจนที คีตั้งอยู่หนวันตกแล แม่ ๑ ชื่อว่าสุวณที คีตั้งอยู่ทิสสะหนเหนือ ดอยสิงกุตตระนั้นคีมัลล ดอยที่
นั้นมีชื่อได้ ๔ ประการ / ดอยอัน ๑ ชื่อว่าตรีหุมพะ อัน ๑ ชื่อว่าดอยสัตตพรหมอัน ๑ ชื่อว่าดอยธัญวัตติ
อัน ๑ ชื่อว่าดอยโปกขรวัตติ อัน ๑ ชื่อดอยสิหุททัชชา อัน ๑ ชื่อว่าดอยสิงกุตตระแล เหตุใดพ้อย / มีชื่อว่า
ตรีหุมพะ นั้นชา ที่นั้นยังมีประตูป่าหิมพานต์ ๓ อัน มารอดที่นั้นมีทิสสะพัง ๓ มารอดที่นั้น เป็นดั่งหัวดวงนั้น
แลลงมากะทำแหวดล้อมที่นั้นไว้ เหตุตั้งอันจึงได้ชื่อว่าดอยตรีหุมพะ //

ใบลานหน้าที่ ๓๙

/ เพื่ออันแล เหตุอันใดพ้อยมีชื่อว่าดอยสัตตกมุมนั้นชา ดอยที่นั้นมีวิณะ ๗ ประการ คือว่า ดินคำอัน
๑ ดินแดงอัน ๑ ดินเหลืองอัน ๑ ดินหมอนอัน ๑ ดินหอมรดอัน ๑ หอมอบแล เหตุตั้งอันจึงได้ชื่อว่าดอยสัตตกมุ
มิแล เหตุใด / พ้อยชื่อว่าดอยธัญวัตติตั้งนั้นชา เมืองที่นั้นมีข้าวเปลือกแลแก้วแหวนเงินค่ามากนักละ ปุคคละผู้
ปฏิบัติอันดีคีมามากนักละ ผู้มีสติปัญญาคีมามากนักละเหตุตั้งอันจึงได้ชื่อว่าดอย / ธัญวัตตินั้น เพื่ออันแล เหตุใด
พ้อยได้ชื่อว่าดอยโปกขรวัตตินั้นชา ที่นั้นมีทิสสะ ๔ สิบเก้าที่แหวดล้อมเป็นดั่งดอกบัว ๔ สิบเก้าพวงแหวดล้อมน้อม
มาด้วยตนแลบานงามเมื่อกลางวัน / เทียงนั้นแล เหตุตั้งอันจึงได้ชื่อว่าโปกขรวัตติเพื่ออันแล เหตุใดพ้อยได้ชื่อว่าสิ
หุททัชชานั้นชา ที่นั้นเป็นดั่งรักขณะหลังราชสีห์นั้นเหตุตั้งอันจึงได้ชื่อว่าดอยสิหุททัชชาเพื่ออันแล เหตุใด / พ้อย
ได้ชื่อว่าดอยสิงกุตตระนั้นชา เมื่อนั้นยังมีจักเข็บตัว ๑ กินข้างแลวันแลตัวคัจจิงพ้อมแลมันอยู่ที่นั้นมันกินข้าง
แล้วยอมคาบเองาข้างมากองไว้ในที่นั้นหันแล เหตุตั้งอันจึงได้ชื่อว่าดอยสิงกุตตระเพื่ออันแล จักเข็บตัวนั้น //

ใบลานหน้าที่ ๔๐

/ อยู่ในที่นั้นปางเมื่อพระพุทธเจ้ากฤษณะเกิดมาเป็นพระในโลกวันนั้นหรือชา ปรากฏมากนักรมียายุคียิน
มากนักละ ส่วนว่าจักเข็บตัวนั้นกินข้างแลวันแลตัวคัจจิงพ้อมมันกินแล้วมันคัยอมคาบงาข้างมากองไว้ใน /
ที่นั้นหันแล มันกินช้วนชุน ชูเดือนชยาม ข้างในป่าที่นั้นคี่เป็นอันลึบหายเสี้ยงแล มันเข้าในป่าที่ใดกินข้างที่

น้ำมันเสียงมันค์เข้าไฟไล่ข้างในป่าหิมพานต์ข้างทั้งหลายค้ / เป็นอันอดหิวมากนักมันค์กินเสียงมากนักแล แม่
มันไฟกินที่ใดค้จักเข็บตัวนั้นมันค์ยอมคาบเองาข้างมากองไว้ในที่นั้นสิ่งเดียวเสียงแล จักเข็บตัวนั้นมันไฟหา
กินข้างกลางคายนมา / ลางคาบคีนานมาหั้นแล เมื่อนั้นยังมีเจ้ารสสิบเอ็ดตนมาอยู่ในป่า ที่นั้น ตน ๑ ชื่อ
ว่าธัมมสก ตน ๑ ชื่อว่าสรณี ตน ๑ ชื่อว่าขุมะ ตน ๑ ชื่อว่าเอโก ตน ๑ ชื่อว่าอัปนะ ตน ๑ ชื่อว่านิโครธ ตน ๑
ชื่อว่าตา / ปัสสะ ตน ๑ ชื่อว่ากัณณะ ตน ๑ ชื่อว่าโรคะ ตน ๑ ชื่อสัมภีรรสแล ล้ารสสิบเอ็ดตนนั้น ส่วนว่า
สัมภีรรส เป็นแก่กว่ารสทั้งหลาย ค้หากอยู่ต่างกันแล ค้เท่าหื้ออวัตกัตติกาแก่กัน ในกาลนั้นเมื่อกลางคีนแลมาถึง
ต่างตน //

ใบลานหน้าที่ ๔๑

/ ต่างตั้งไฟชุนหั้นแล ยังมีในวัน ๑ บันไฟสัมภีรรสแลเหตุพยาธิอันชื่อว่าปูละ เกิดมีแก่สัมภีรรสค้
ลวดจุดตายไฟหั้นแล รสทั้งหลายสิบตนนั้นคั้นรุ่งแล้วถึงรุ่งเข้าค้เอากันไฟเล็ก / ซากสงสารตามปเวณิแห่ง
เจ้ารสสิบมากแต่ก่อนค้มีแล สัมภีรรสตายกลางได้เมื่อเกิดเมืองพรหมโลกตย บัดนี้พ้อยได้มาเกิดเป็นคนมาเป็นพระ
ยาพาราณสีได้สวย / ราชสมปัตติรุ่งเรื่องมากนักเท่าว่าพยาธิเจ็บหื้อเกิดมีแก่พระยาบ่ทอนหายสักเทือแล พระ
ยาคี้ถามคนทั้งหลายผู้ใดผู้ ๑ จักกล่าวว่ใส่อย่าเอียงนี้หายแล ว่าอันค้มีไผจักว่า / ได้สักคนแล พระยาเป็นอัน
ลำบากมากนักค้มีค่าต่ำค้อยน้อยใจมากนักแล พระยาพาราณสีจึงถามอำมาตย์ทั้งหลายแล อำมาตย์ทั้งหลายจึง
ไหวว่า ข้าแต่ มหาเจ้า ควรเอาข้าวตอกดอก / ไม้พู่ชาเทวดาแลขอพอรแก่เทวดาหื้อบอกยาพชทิพแก่เรา
เทือะ ว่าอัน ที่นั้น พระยาค้กะทำพลิกมีเป็นชาเทวดาตามคำอำมาตย์ หั้นแล ในกลางคีนนั้น พระยาค้มาหยัง
นิมิตอันเทวดามาหื้อพระยาฝัน //

ใบลานหน้าที่ ๔๒

/ หนว่า หื้อมหาราชาเจ้าแปลงสะเพลลา ๗ เหล้ม หื้อแล้วเพียรน้กแล้วจูงหื้อเอาแก่นจันท์แดงใส่ในสะ
เพลลาทั้ง ๗ เหล้มนั้นหื้อเต็มแล้วจูงไฟไหวเจ้ารสตน ๑ อันอยู่ในถานะที่ตอยสิงคุดตระพุนเทือะ ว่าอัน แล้ว /
พระยาค้ตั้งต้นมารู้ยังนิมิตอันเทวดามาบอกแจ้งแล้ว ค้หื้อรีบแปลงยังสะเพลลา ๗ เหล้มหื้อแล้วพันน้ก แล้วค้
เอาแก่นจันท์แดงสะเพลลาทั้ง ๗ เหล้ม หื้อแล้ววัน ๑ วันเดียว อันประกอบด้วยน้กขัตต / ฤกษ์กับโชคชัยอันดี
ตั้งอัน พระยาพาราณสีค้ลงจากเมืองไฟสู่สะเพลลาเพื่อจักไฟสู่ตอยสิงคุดตระค้ไฟด้วยมหาสมุทท์หั้นแล้วค้ไพรอด
เจ้ารสในตอยสิงคุดตระแล้วค้หื้อเอาแก่นจันท์ / แดงออกไฟไหวเจ้ารสแล้วค้ตั้งอยู่ในที่ควรแก่ตน หั้นแล ที่นั้น
เจ้ารสเื้องหั้นพระยาค้รู้จักแจ้งแล้วค้จึงกล่าวว่ ดูกร มหาราชา ในกาลเมื่อก่อนวันนั้น ในที่นี้ ยังมีเจ้ารสสิบ /
เอ็ดตนยินดีเชิงกันโพนาค้อยหั้นแล ล้ารสสิบเอ็ดตนนั้นมีสัมภีรรสเป็นแก่กว่ารสทั้งหลายแล สัมภีรรสนั้นค้ได้ตน
มหาราชัน้แลเท่ามีพยาธิเกิดกับด้วยตนค้จุดตายไฟแล้วค้ได้มาเกิดเป็นคน //

ใบลานหน้าที่ ๔๓

/ คือว่ามหาราชนี้แล แต่ก่อนวันนั้นก็ได้มาเป็นพระยาแล้วมาละเสียดราชสมผัดต้ออันเป็นท้าวพระยานั้นก็มีตั้งนี้แล แล้วมาเกิดเป็นสุขมารู้ยังผิอันมันรู้ว่าผีไล่ขับมัน มันก็เล่นก่อนแล้วเมื่อพวยลุนมันพ้อยมาไล่ผีเล่า / เหตุโลภะตัวนี้มันหากมาชกยังมหาราชไว้บ่หือได้เมื่อเกิดยังเมืองพรหมชะแล คั้นว่า พระยารูแล้วก็ยินดีกับด้วยคำเจ้าระสีมากนักแล เจ้าระสีจึงถามพระยาพาราณสีว่าเป็นเหตุการณ์เอ็งใด / มหาราชพ้อยมารอดเรานี้ที่อันชา ที่นั้น พระยากล่าวว่า ข้าแก่เจ้าคู้ พยาริอันเจ็บหัวคิมี่แก่ข้าเป็นอันลำบากมากนักแล ข้าคี้ถามคนทั้งหลายผู้ใดผู้ ๑ แล จักรู้ว่าใส่ยาเอ็งนั้นหายเจ็บ / หัวแล ว่าอัน คีหาไผว่าบ่ได้สักคนแล ข้าคี้กะทำปลั้มมีปูชาเทวดาคี้จึงมาบอกแก่ข้าว่าหือแปลงสะเพลลา ๗ เหล้ม แล้วหือเอาไม้จันทใส่หือเติมซุเหลี่ยมแล้วหือเอามาไหว้เจ้า / คูในดอยสิงกุดตระพูน ว่าอัน ข้าจึงมาไหว้เจ้าคูนี่แล เจ้าระสีคี้กล่าวว่า มหาราชจุงเออแก่นจันที้แดงฝนใส่หือมหาราชหืออะ พยาริอันจักเจ็บหัวนั้นคี้หากจักหายไฟแก่มหาราชเจ้าแท้ //

ใบลานหน้าที่ ๔๔

/ ชะแล ที่นั้น พระยาคีเอาแก่นจันที้แดงอันนั้นฝนใส่หือแล พยาริอันนั้นคี้ลวดหายไฟแก่มหาราชแท้ หั้นแล ที่นั้น พระยาคีจึงรำเพิงว่า คู้จักออกไฟแอ้วคู้สัณฐานประเทศเขตที่นี้สะหนอยก่อนหืออะ ว่าอัน พระยาคีไฟแอ้วคู้ / หั้นงาข้างอันจักเจ็บตัวนั้นหากเอามากอไม้ในทั้น พระยาคีจึงกล่าวว่า งาข้างอันนี้หาผู้จักกรักสาบได้ไว้ที่นี้บ่มีประโยชน์สะกั้นแล คีเท่าล้าเป็นของเราสิงเดียวแล ว่าอัน / แล้วพระยาคีหือคนทั้งหลายขนเอางาข้างใส่สะเพลลา หือเติมทั้ง ๗ เหล้ม นั้นแลจึงพระยาพาราณสีคี้ไหว้เจ้าระสีสั่งอ่าลาแล้วคี้ขึ้นขี่สะเพลลาด้วยอันรีบคี้ชกสายหม่อข้าขึ้นใส่สะ / แล้วคี้ไฟวันนั้นแล ส่วนว่าจักเจ็บตัวนั้นมันคี้หากินในป่าที่ไกลนักมันจึงมารอดยามค้ำ มันบ่หั้นงาข้างมันตั้งอัน มันจึงขึ้นสู่เหนือจอมดอยแล้วผ่อเรียงคูนันหั้นพระยาพาราณสีอัน / ไฟด้วยสะเพลลาหั้นแล มันจึงครั้นเงวารอยพระยาตนมาลักเอางาข้างคู้ชะแล ว่าอัน มันจึงมีใจเศียดมากนักมันคี้ลวดลอยน้ำสมุทไฟตามสะเพลลาพระยาพาราณสีหั้นแล เมื่อมันลอยน้ำมหาสมุทไฟนั้น น้ำ //

ใบลานหน้าที่ ๔๕

/ มหาสมุทคี้พุ่มเพือกยาวเอือกตีฟองนองขึ้นมากนักแล หั้นแล ชาวสะเพลลาหั้นจักเจ็บตัวนั้นไล่ขับตามตั้งอัน เขาคียินดีกลัวมากนัก เขาคี้จึงไหว้พระยาพาราณสี หั้นแล พระยาคีจึงกล่าวว่าเราทั้งหลายปลั่งจักแพ / มันชะแล เราทั้งหลายจักเขาไฟจอดอยู่ในเมืองโบกขรวัตติก่อนหืออะ เขาปลั่งลงยังสายสะเพลลาทั้ง ๗ เหล้ม นั้นแล้วเข้าไฟจอดอยู่ในเมืองโบกขรวัตติ หั้นแล คั้นว่าบ่ใช้กัมมแล / เวรแห่งเราทั้งหลาย สะเพลลา ๗ เหล้ม นั้นคี้หากจักพ้นจักเจ็บตัวนั้นบ่อย่าชะแล คีพ้นจากไทยแท้ หั้นแล ในกาลนั้น ยังมีจักขราว* คือว่าปูตัวใหญ่ตัว ๑ คีอยู่ในที่นั้นหั้นแล จักขราว* / ตัวนั้นใหญ่นักมันเทียรยอมผานโย*ไว้ แล้วมันคีอยู่ในน้ำมหาสมุทไฟที่นั้น คั้น

ว่า วัตถุอันใดมาครีตรหรือถูกต้องมันคืบเอาหั้นแล ส่วนว่าสะเพลา ๗ เหล่มนั้นครีรตไฟด้วยหว่างคิมิแล มันคืบ
ถูก / ต้องหั้นแล ส่วนว่าจักเข็บตัวนั้นใหญ่นักมันคืโล่เข็บตามสะเพลานั้นด้วยหว่างคิมิจักขราว* ตัวนั้นใหญ่คือว่า
ปุ่ตัวนั้นตั้งอันคืถูกต้องคืดี คือ ยังมีจักขราว* ตัวนั้นมันคืบทำกลางจักเข็บตัวนั้นคืปุ่ดเก็งไฟหั้นแล มันคืลวด //

ใบลานหน้าที่ ๔๖

/ ตายคืเหตุโลเกแห่งมันนั้นหั้นแล ส่วนอันว่าซากจักเข็บตัวนั้นอันปลา แลเต่ากุงทั้งหลายมากินบ่เลี้ยง
แล ซากจักเข็บอันปลาแลเต่ากุงทั้งหลายกินบ่เลี้ยงนั้น คนทั้งหลายเรียกว่า พังพอน ว่าอัน ต่อเท่าเลิงกาลบัดนี้
อันว่าติน / แห่งจักเข็บทั้งมวลได้ ๙๐๙ คืลวดแต่เป็นแม่น้ำหน้อยใหญ่ได้ ๙๐๙ แมงยังต่อเท่าไรคืกาลบัดนี้แล
เมื่อพระพุทเจ้าแห่งเราจักไกล่หนีพพานวันนั้นคืยังสั่งมหาอนันทะ / เกรเจ้าไว้ว่า ดุครา อนันทะเกร เมื่อคื
พระตภาคตนิพพานไฟแลแล้วนั้น ธรรม์คือัน ๘ หมื่น ๔ พันชั้นธันคืหากจักเป็นคืสั่งสอนนักบิณฑสัตว์ทั้งหลายใน
โลกนี้มีหั้นชะแล ประการ / ๑ ธาตุคืพระตภาคตทั้งมวลอันกะทำก่อแปลงเป็นเจตยะคืดี มหาโพธิคืดี พุทธรูปคื
ดี อันแล้วไม้แลหินแลดินสะทหาย (สะตาย) คืดี แล้วด้วยแก้วแลเงินแลศวกคืดี แต้มด้วยผาน้ำแต้มคืดีแล / แล้ว
ด้วยชะหวน* แลขึ้นคาคืดีทองคืดีแล พระเกสาธาตุเจ้ายังคืดยสิ่งกัตตระคือว่าทะคังแลพระเกสาธาตุจรมณินใน
ดาวตึงสาแลเจตยอันมีพรหมโลกแลยังเกาะลึงกาทวีปคืดี ยังมีเมืองมคัรฐฐะแลเมืองหง //

ใบลานหน้าที่ ๔๗

/ สาวัตติคืดี คืหากเป็นธาตุคืพระตภาคตอันตัวอยู่ในที่ทั้งมวลฝูงกล่าวมานี้อันคนแลเทวดาอินท์พรหม
แลสมณพราหมณทั้งหลายแลปุคคละยังชายทั้งหลายฝูงใดได้ไหว้บูชายังธาตุคืพระตภาคตฝูง / นี้ตั้งอัน คือว่าได้
หับประตอบายทั้ง ๔ แลเกิดมา มากกว่าแสนกับบ่ชาตคืบ่ท่อนว่าจักรู้ยังทุกข์สักชาตแล เหตุผลอันสงส์ก้าง
ขวางมากนักตราบต่อเท่าหนีพพานสิ่งเดียวแล ปุคคละผู้ใดได้สร้าง / ได้เขียนยังตำนานพระมหาเกสาธาตุเจ้ายัง
ทะคังนี้สืบสืบไปพวยหน้าคืดี ปุคคละผู้ใดได้เขียนด้วยตนคืดีเท่าใดจ้างหื้อท่านผู้อื่นเขียนหื้อแล้วบูชาเอาด้วย
วัตถุปัจจยสืบไปพวยหน้าคืดี / ตั้งตนได้สร้างได้เขียนแล้วตั้งเกล้าแล แม่นว่าเขียนด้วยตนคืดีได้ฟังคืดีได้เทศ
นาหื้อท่านผู้อื่นฟังคืดีได้ไหว้พรบอยำคืดี ได้สักการะบูชาคืดีแลตามประทีบน้ำมันจันท์หอมบูชา / คืดีแลด้วย
ข้าวตอกดอกไม้แลดวง ๒ ดวงคืดีดอกเงินดอกคำแลดวง ๒ ดวงคืดี คนทั้งหลายฝูงนั้นคืเสมอดังได้บูชา
พระพุทเจ้าในกาลเมื่อก่อนวันนั้นคืมีตั้งกล่าวมานี้แท้แล พระพุทเจ้าคืสั่งสอนมหาอนันทะ //

ใบลานหน้าที่ ๔๘

/ เกรเจ้าไว้ว่าสันนี้คืมีแล มหาธาตุเจ้าเมื่อพวยลุน ท้าวพระยาทั้งหลายคืลวดมาก่อแปลงเจตยะหลัง ๑
กวมไว้พวยบนเราเพื่อหื้อเป็นที่ไหว้สักการะบูชาแก่คนแลเทวดาทั้งหลาย / หั้นแล เมื่อพวยลุนพระยาอินท์คืก่อ

เป็นเจตียะมาด้วยลำดับมาถึงดินระอิดก่อภม้นั้นเป็น ๖ ชั้นแลมาถึงเมื่อท้าวพระยาทั้งหลายก่อภม้นี้เล่าเป็น ๗ ชั้น คมีต่อเท่าถึงกาลบัด / นี้แล ลวงกว้างตีนแผ่นดินดลวงซื่อก่อได้ ๘ ร้อย ๔ ศอก ลวงสูงก่อได้ ๘ ร้อย ๓๐ ศอก คมีแล ปุคคละผู้ใดผู้หญิงคิตี ผู้ชายคิตี คนทั้งหลายผู้งั้นผู้ใดได้ไหว้สักการะบูชาขังมหาธาตุ / เจ้ายังพะโค้งนี้ตั้งอันคิตีคือว่าหับประตูปรายทั้ง ๔ คีบ่อนว่าจักได้ไพทกที่ร้ายสักคาบแลคี่เสมอดั่งได้ไหว้สักการะบูชาตนพระพุทธเจ้าเมื่อยังธอรมาวันนั้นคมีดั่งกล่าวมา / นี้แท้จึงแล ปุคคละผู้ใดได้สร้างธัมมพระพุทธเจ้าหื้อทานแล้วปุคคละผู้นั้นคี่เสมอดั่งผู้หื้อทานยังนิพพานแล้วแล ปุคคละผู้ใดได้เขียนคิตี ได้เทศนาคิตี ได้ฟังคิตี ได้อ่านคิตี ไหว่นพรบออย่าคิตี ได้บูชาด้วย //

ใบลานหน้าที่ ๔๙

/ ข้าวตอกดอกไม้คิตี ดอกเงินคิตี ดอกคำคิตี ได้ตามน้ำมันบูชาคิตีแลประพืปแลดวง ๒ ดวงคิตีคมีผละอาานิสงส์มากนั้แก่คนแลเทวดาทั้งหลายคมีด้วยประการดั่งกล่าวมานี้แล ขิยาอันกล่าวยังตำนานมหาธาตุเจ้า / ทะโค้งดวงอันประเสฐคี่สมเร้งสระเต้งแล้วบัวรวมลควรแก่กาลธัมมเทศนาทำนีก่อนแล สระเต้งแล้วยามทุเจ้าสังนายแก่ข้าแลนายเหยที่ไหว้ด้วยเต / ชะกุศลบุญอันข้าได้สร้างได้เขียนยังตำนานทะโค้งนี้ขอมมีประหญาปัญญาอันเฉลียวฉลาดเป็นดั่งพระพุทธบาทเจ้าหากเทศนาไว้น้เทือะ หลอนว่าข้าเกิด / มาภาวะชาติอันใดข้าขอหื้อมีรูปโสมอันงาม ขอย่าหื้อมีขี้ขากขี้เขียน ขี้เหือด แลขี้ทุคแลอันใดคี่แล้ว ข้าขอเว่นจากทางบ่ตีมือบายเป็นต้นขอเว่นจากทั้งมวลแลขอหื้อมี / ข้าวของสมปตติทั้งมวลยุท่างเททานแต่เทือะ จุลสักขาได้ ๑๒๓๘ ตัว ปลีดับไ้ เดือน ๑ แรม ๔ ค่ำ พร่าว่าได้วัน ๕ แลข้าแลตนตัวแห่งข้าครุบากนามมะกอนชื่อไว้ว่า อุตตมะแล //